

“ トラバドທີ່ ครูยึดอ่านาใจไว้ ครูจะไม่รู้เลยว่า ครูสอนสำเร็จ ”

อาจารย์พรพีไล เลิศวิชา
เมธีวิจัยอาวุโส สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

การที่ครูมีบทบาทมากจนไม่มีพื้นที่ให้เด็กได้เรียนรู้ เป็นการปิดกั้นการแสดงออกและศักยภาพภายในตัวเด็ก ยกตัวอย่างเช่น การสอบบวกเลขของวิชาคณิตศาสตร์ ที่คุณครูมักถามเด็กว่า การบวกหมายความว่าอะไร? ใครตอบได้ให้ยกมือขึ้น เด็กในห้องเรียนที่มีความสนใจก็มักจะพากันยกมือขึ้นทั้งห้อง เพื่อที่จะได้เป็นตัวแทนตอบคำถามของครู แต่ครูมักจะเลือกเฉพาะเด็กคนใดคนหนึ่งให้ตอบคำถาม และเพิกเฉยต่อเด็กส่วนใหญ่ที่เหลือ

ซึ่งเมื่อเด็กที่ตั้งใจยกมือทุกครั้งแต่ไม่ได้ตอบ เด็กจะรู้ว่าไม่มีประโยชน์ เพราะยกที่ไร คุณครูก็ไม่เลือกให้ตอบคำถามอยู่ดี หากเด็กอยู่ชั้นอนุบาลจะยังไม่มีผลเท่าไร แต่พอในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ขึ้นไป เด็กจะกลายเป็นคนที่เงียบลง และในทางกลับกัน เด็กที่ได้รับการตอบสนองเต็มที่ คือ เด็กที่คุณครูมักจะเลือกให้ตอบคำถาม จะกลายเป็นเด็ก active เพราะฉะนั้นคุณครูควรพยายามหาวิธีอะไรก็ได้ให้เด็กทั้งห้องเรียนได้มีส่วนร่วมในการคิด และลงมือทำ

จากประสบการณ์ที่ได้ไปสังเกตการสอนของครูตามโรงเรียนต่างๆ พบว่า ปัญหาที่เจอมากที่สุด คือ **“ครูเป็นผู้บัญชาการและอำนาจอยู่ที่ครูโดยสมบูรณ์”** เพราะฉะนั้นการสอนทุกรูปแบบ ถ้าครูยังเป็นผู้บงการอยู่ เด็กจะไม่ค่อย active และไม่เกิดความรู้สึกรักใฝ่เรียนรู้

ยกตัวอย่างเช่น เครื่องมือคิด Pair & Share คือ คุณครูให้นักเรียนจับคู่กัน แล้วคุณครูให้โจทย์กับเด็กว่า การบวกหมายความว่าอะไร? ซึ่งตอนที่เด็กพูดคุยกัน คุณครูจะไม่ได้ยินคำตอบของเด็กทั้งห้องเรียน แต่คุณครูจะได้ยินเฉพาะคนที่ตอบเสียงดัง ซึ่งคนที่ตอบเสียงดังส่วนใหญ่จะเป็นเด็กที่เรียนเก่ง ส่วนคนที่เรียนกลางๆก็จะไม่ค่อยพูดอะไร พอผ่านไป 2-3 ปี หากครูยังใช้วิธีการเลือกเด็กในการตอบคำถาม จะพบว่า เด็กที่เรียนเก่งจะมีน้อยลงไปเรื่อยๆ ดังนั้น ไม่ว่าเด็กจะพูดผิดหรือพูดถูก คุณครูควรปล่อยให้เด็กได้พูดได้แชร์ เพราะถ้าครูผูกขาดหรือยึดความคิดตัวเองเป็นใหญ่ นักเรียนจะเป็นผู้ฝืดเสมอ และเมื่อเด็กพูดคุยกันเสร็จ คุณครูควรถามเด็กว่า มีใครอยากเป็นตัวแทนนำเสนอผลการพูดคุยไหม? เมื่อมีตัวแทนนักเรียนออกมาแชร์ นักเรียนที่ไม่ได้แชร์ก็จะคิดตาม หากมีนักเรียนที่คิดต่าง นักเรียนคนนั้นก็พอออกมาแชร์ในอีกมุมมองของตนเองที่ต่างไปจากเพื่อน จนทำให้ห้องเรียนเกิดบรรยากาศ Dialogue ซึ่งเป็นยอดปรารถนาของการศึกษาที่อยากให้เกิดขึ้นภายในห้องเรียน

ดังนั้น **“ตราบใจที่ครูยึดอำนาจไว้ ครูจะไม่รู้เลยว่าครูสอนสำเร็จ”** แต่ถ้าหากครูสามารถให้เด็กเรียนรู้ด้วยตัวเองได้ โดยที่ไม่มีคุณครูคอยสั่งการ มันจะเป็นตัวสะท้อนให้เห็นว่าครูสอนสำเร็จแล้ว